

پرداخت ۹۲ همت از مطالبات گندم کاران

تا به امروز بالای ۹۲ همت از مطالبات گندم کاران پرداخت شده است. به گزارش ایلنا، وهب متقی نیا، سرپرست بانک کشاورزی، گفت: تا به امروز بالای ۹۲ همت از مطالبات گندم کاران پرداخت شده که در حدود ۳۰ همت از این رقم را دو هفته قبل با هماهنگی بسیار خوب میان بانک کشاورزی، بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، وزارت اقتصاد و وزارت جهاد کشاورزی از طریق اوراق قابل معامله در بازار سهام انجام دادیم. همچنین سهراب سهرابی، مجری طرح گندم گفت: بر اساس آخرین آمار تا صبح امروز، ۱۱ میلیون و ۴۱۰ هزار تن گندم از کشاورزان به ارزش ۲۰۰ هزار میلیارد تومان خرید تضمینی شده که این میزان خرید تضمینی نسبت به مدت مشابه سال زراعی گذشته ۱/۵۷۰ میلیون تن معادل ۱۶ درصد رشد نشان می‌دهد.

مجوز صادرات مرغ صادر شد

در سال جاری وزیر کشاورزی، قرارگاه امنیت غذایی و معاونت امور دام وزارتخانه به اجماع رسیدند که فعلاً حدود ۲۰ هزار تن مرغ از کشور با نظارت معاونت امور دام و اتحادیه‌های تخصصی مرغداران صادر شود. علیرضا پیمان‌پاک، قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور تجارت و تنظیم بازار در گفت‌وگو با ایلنا گفت: بانک مرکزی صادرکنندگان را مکلف می‌کند ارز حاصل از صادرات را در سامانه نیما به کشور برگردانند و هر صادرکننده‌ای که ارز خود را بازنگرداند صادرات او فاقد محسوب می‌شود و همچنین اگر کسی با کارت اجاره‌ای محصولات کشاورزی صادر کند، متخلف است و باید مورد پیگیری قضایی قرار بگیرد بنابراین این برآورد اشتباه است که مرغ تولید شده با نهاده وارد شده با ارز ترجیحی با قیمت از ۶۰ هزار تومانی در بازار آزاد صادر می‌شود و در این بین صادرکنندگان سود کلانی به جیب می‌زنند.

پارکینگ رایگان ترمینال سلام

ورود خودروها به ترمینال سلام رایگان است و پروازها تا ۱۲ شه‌ریورماه ادامه دارد. سعید چلندری، مدیرعامل شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) در برنامه آیین آغاز عملیات اربعین حسینی با بیان اینکه از امروز پروازهای رفت اربعین اوج می‌گیرد، گفت: امسال طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته ظرفیت پارکینگ ترمینال سلام را برای پارک خودروها افزایش داده‌ایم؛ به طوری که امسال پارکینگ ترمینال سلام امکان پارک ۱۷ هزار خودرو را دارد. او افزود: ورود به پارکینگ خودروها رایگان است و این ظرفیت تا ۹ شهریورماه ادامه دارد و تمامی پروازهای اربعین از ترمینال سلام انجام خواهد شد. او گفت: پارکینگ ترمینال سلام ظرفیت پارک ۱۷ هزار دستگاه خودرو را دارد و این ۱۷ روز استفاده از پارکینگ رایگان خواهد بود. در روزهای عادی هزینه پارکینگ ترمینال سلام ۳۰ هزار تومان تعیین شده است.

اقتصاد جهان

تصویر: Bloomberg

خروج سرمایه‌گذاران از اسرائیل

بلومبرگ سپتامبر سال گذشته نوشت که میزان سرمایه‌گذاری خارجی در اسرائیل تا ۶ درصد کاهش یافته است

فاطمه لطفی

مترجم و روزنامه‌نگار

کاهش جذب سرمایه‌گذاری خارجی در اسرائیل در ماه‌های اخیر مثال واضحی است از چگونگی ارتباط بین سیاست‌گذاری‌های داخلی دولت‌مردان و نگاهی که فعالین اقتصادی خارجی به این سیاست‌گذاری‌ها دارند. امروزه رابطه بین تصویب لایحه جنجالی «اصلاحات قضایی» نتانیاهو و کاهش سرمایه‌گذاری خارجی در سرزمین‌های اشغالی بر کسی پوشیده نیست. سپتامبر سال گذشته ببلومبرگ نوشت که میزان سرمایه‌گذاری خارجی در اسرائیل تا ۶۰ درصد کاهش یافته است. براساس گزارش وزارت دارایی رژیم صهیونیستی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اسرائیل در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ نسبت به میانگین سه‌ماهه سال‌های اخیر ۶۰ درصد و تعداد معاملات و سرمایه‌گذاران یک‌سوم کاهش یافته بود.

این وزارتخانه این کاهش را به عدم اطمینان جهانی نسبت داده بود و ببلومبرگ این امر ناشی از آن دانسته بود که اسرائیل در سال ۲۰۲۳ تحت تاثیر آشفتگی سیاسی و اجتماعی بی‌سابقه‌ای قرار گرفته که به دلیل اصلاحات قضایی پیشنهادی دولت به وجود آمده بود. به‌طور کلی سال ۲۰۲۳ برای اسرائیل با کاهش تقریباً ۲۹ درصدی سرمایه‌گذاری خارجی نسبت به سال ۲۰۲۲ به پایان رسید. این در حالی است که هم‌زمان صادرات خدمات اسرائیل هم ۸ درصد کاهش یافت. شاید در نگاه اول این کاهش سرمایه‌گذاری‌ها را بتوان به وضعیت پرآشوب خاورمیانه و جنگی که اکنون این رژیم با حماس و لبنان در پیش گرفته است نسبت داد، اما واقعیت این است که کاهش سرمایه‌گذاری در سرزمین‌های اشغالی موضوعی است مربوط به قبل از آغاز جنگ تمام‌عیار در این منطقه. براساس آماری که رسانه‌های خود اسرائیل، از جمله هآرتس، تایمز اسرائیل و جرزال‌پست منتشر کرده‌اند دولت اسرائیل با کسری بودجه شدیدی مواجه شده است. در کنار این کسری بودجه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اسرائیل در سال ۲۰۲۳ تا سطح سال ۲۰۱۷ سقوط کرده و از سویی سرزمین‌های اشغالی شاهد سقوط عجیب فعالیت بخش خدمات هستند که در ۱۶ سال گذشته بزرگ‌ترین مولد رشد اقتصاد در این منطقه بوده است. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به خرید دارایی توسط غیراسرائیلی‌ها اطلاق می‌شود که برخلاف سرمایه‌گذاری‌های مالی معمولی که مالکیت یا نفوذی را اعطا نمی‌کند، به سرمایه‌گذار اجازه می‌دهد تا حق رای در هیئت مدیره و مشارکت در مدیریت شرکت داشته باشد.

نگاه‌جمالی به آمارهای اقتصادی

براساس داده‌های اداره مرکزی آمار، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ با ۲۸/۷ درصد کاهش از سطح ۲۳ میلیارد دلار به ۱۶/۴ میلیارد دلار افت کرده است. این مقدار کمی کمتر از ۱۶/۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری

ثبت شده در سال ۲۰۱۷ است، سال ۲۰۱۷ زمانی بود که رشد اقتصادی سریع اسرائیل آغاز شد.

اواسط سال گذشته آمار همین سازمان می‌گفت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سه‌ماهه ابتدایی سال ۲۰۲۳ کاهش قابل توجهی داشته و در مقایسه با میانگین سه‌ماهه سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲، با ۳۴ درصد کاهش به ۴/۷۶ میلیارد دلار رسیده است.

بر اساس گزارش تایمز اسرائیل در همان بازه زمانی، میانگین معاملاتی چون اخذ مالکیت یا ادغام شرکت‌ها، شاهد کاهش شدید ۸۰ درصدی را تجربه کرده و از حدود ۳۰۷ میلیون دلار سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲ به ۵۶ میلیون دلار کاهش یافته است. ادعاهایی وجود دارد که این کاهش به دلیل تورم و افزایش نرخ سود ناشی از آن است. حتی وزارت دارایی اسرائیل مدعی شده که یکی از عوامل مؤثر در این کاهش، کاهش ارزش بسیاری از شرکت‌های فناوری در ایالات متحده است و حتی حمله روسیه به اوکراین هم به‌عنوان یکی از دلایل این کاهش سرمایه‌گذاری در اسرائیل عنوان شده است.

اما کارشناسان اقتصادی اسرائیل بر این باورند که اگر دلیل این بود و کاهش سرمایه‌گذاری خارجی با این پدیده‌های کلان اقتصادی جهانی توضیح داده می‌شد، باید شاهد کاهش سرمایه‌گذاری در سایر نقاط جهان و به‌ویژه در کشورهای توسعه‌یافته سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) هم می‌بودیم (اسرائیل یکی از ۳۸ عضو سازمان OECD است). به گفته کارشناسان کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی معمولاً در مقایسه با کشورهای توسعه‌نیافته سرمایه‌گذاری خارجی بیشتری دریافت می‌کنند. با این حال، براساس گزارش کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد، که نهاد رسمی منتشرکننده داده‌های سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در جهان است، در سال ۲۰۲۳، سرمایه‌گذاری خارجی جهانی ۳ درصد افزایش یافت، در حالی که در کشورهای OECD نرخ افزایش ۲۸ درصد بود. یعنی افول اسرائیل یک پدیده نسبتاً منحصربه‌فرد است و بخشی از یک روند جهانی نیست. یکی دیگر از دلایلی که برای کاهش سرمایه‌گذاری خارجی در اسرائیل مطرح می‌شود این است که این کاهش تا حد زیادی مربوط به جنگ بوده است. این استدلال نیز با داده‌های منتشرشده جهانی همخوانی ندارد: در سه‌ماهه آخر سال ۲۰۲۳، سه‌ماهه‌ای که در آن بزرگ‌ترین فاجعه امنیتی در تاریخ سرزمین‌های اشغالی رخ داد، در مقایسه با سه‌ماهه اول سال حجم بالایی از سرمایه‌گذاری‌های خارجی ثبت شد. حجم این سرمایه‌گذاری‌ها در آن سه‌ماهه تنها ۲/۵ درصد کمتر از سه‌ماهه دوم بود. نتیجه آن است که کاهش سرمایه‌گذاری‌ها حتی قبل از جنگ هم شروع شده بود. مورد دوم در اقتصاد اسرائیل، افت یک مولد رشد بزرگ این کشور، یعنی صادرات خدمات، از جمله خدمات فناوری پیشرفته است. مطالعه‌ای که توسط صندوق بین‌المللی پول در مورد سهم خدمات در تجارت جهانی انجام شد، اسرائیل را در سال ۲۰۱۷ به عنوان «مرکز جهانی خدمات کامپیوتری» تعریف کرده بود. بین سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۲۲، بخش خدمات اسرائیل (صادرات خدمات منهای واردات خدمات) جهش

تجمعی ۱۹۳ درصدی با نرخ متوسط سالانه تقریباً ۳۹ درصدی را ثبت کرد. در واقع، از سال ۲۰۱۹ اسرائیل به یک اقتصاد خدماتی تبدیل شد؛ به طوری که وزن خدمات در صادرات از وزن کالا بیشتر بود. اما در سال ۲۰۲۳، این جهش متوقف شد و اکنون این کشور شاهد افت ۸ درصدی در همین بخش است. این کاهش است که از سال ۲۰۰۷ تا به حال بی‌سابقه بود. علاوه بر این، از سال ۲۰۰۹ اصلاً اقتصاد اسرائیل هیچ رقم کاهشی در این بخش را ثبت نکرده بود. هرچند بر اساس آمار نهادهای اسرائیلی صادرات خدمات بازرگانی که حدود ۸۵ درصد از صادرات خدمات را تشکیل می‌دهد، در سال گذشته کاهشی نداشته و ۴/۴ درصد افزایش یافته است. همچنین صادرات خدمات فناوری پیشرفته که ۷۴ درصد از کل صادرات خدمات تجاری را تشکیل می‌دهد، ۶/۷ درصد افزایش یافت. اما سایر صنایع خدماتی وضعیت بدی را تجربه کرده‌اند: گردشگری (گردشگری ورودی)، حمل‌ونقل (فعالیت بندری)، خدمات دولتی و خدمات بیمه از جمله بخش‌هایی هستند که در اقتصاد اسرائیل به شدت تحت تاثیر قرار گرفته‌اند.

کاهش سرمایه‌گذاری در بخش فناوری

اسرائیل در بین ۱۰ کشور برتر از نظر فناوری‌های پیشرفته قرار دارد. آمارها نشان می‌دهند کاهش سرمایه‌گذاری‌های خارجی به بخش فناوری اسرائیل نیز رسیده است. بی‌ثباتی منطقه‌ای به درک جهانی از استارت‌آپ‌های اسرائیلی آسیب رسانده است. برخی از شرکت‌های فناوری اسرائیلی برای بقای خود، عملیات و دارایی‌های معنوی خود را به خارج از کشور منتقل کرده‌اند. کارشناسان می‌گویند هیچ اردوگاه ضداسرائیلی در وال استریت وجود ندارد. با این حال هشدار می‌دهند سرمایه‌گذاران احتمالاً بی‌سروصدا از اسرائیل خارج خواهند شد و کاهش میزان سرمایه‌گذاری به‌زودی می‌تواند به‌طور قابل توجهی بر اقتصاد این کشور تاثیر بگذارد. به گفته این کارشناسان برخی از شرکت‌های اسرائیلی برای نجات خود مهاجرت به خارج را انتخاب می‌کنند. داده‌های ۳۰ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر اسرائیل، که توسط سازمان نوآوری اسرائیل و صنایع فناوری پیشرفته این کشور جمع‌آوری شده، نشان می‌دهد که تقریباً ۴۰ درصد از این صندوق‌ها حداقل یک شرکت پرتفوی دارند که دارایی معنوی خود را به خارج از کشور منتقل کرده‌اند. علاوه بر این، تقریباً ۲۵ درصد از این صندوق‌ها تخمین می‌زنند که بیش از ۳۰ درصد از شرکت‌های پرتفوی آنها در سال گذشته عملیات مهمی را به خارج از اسرائیل منتقل کرده‌اند یا قصد دارند در سال آینده این کار را انجام دهند که دلیل آن تنها رشد سازمانی نیست.

آسف کووو، اقتصاددان ارشد در سازمان نوآوری اسرائیل می‌گوید: که بی‌ثباتی منطقه‌ای به درک جهانی از استارت‌آپ‌های اسرائیلی آسیب می‌رساند. در نتیجه، برخی از شرکت‌های اسرائیلی بر این باورند که جابه‌جایی عملیات و مالکیت معنوی در خارج از این کشور برای پایداری آنها حیاتی است.

گزارش سازمان نوآوری اسرائیل با عنوان «وضعیت بخش فناوری پیشرفته در اسرائیل»، کاهش ۵۵ درصدی سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌های اسرائیلی را در طول سال ۲۰۲۳ نشان می‌دهد.

براساس این گزارش، جذب سرمایه در طول سال ۲۰۲۳ تا اوایل سال ۲۰۲۴ کاهش یافته و به کمترین رقم سه‌ماهه از سال ۲۰۱۷ رسیده است. اما همین جذب سرمایه در دیگر نقاط دنیا تنها ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش یافته است.

در این گزارش ذکر شده است که تنها ۳۹ درصد از استارت‌آپ‌های اسرائیلی که سرمایه خود را افزایش می‌دهند، در این راه موفق خواهند بود. علاوه بر این، نظرسنجی‌هایی که این گزارش انجام داده و ۵۰۰ شرکت فناوری سوالاتی پرسیده، نشان‌دهنده نگرانی فزاینده این شرکت‌ها درباره آینده تجاری‌شان است؛ به طوری که حدود ۴۰ درصد از استارت‌آپ‌های اسرائیلی انتظار دوره‌های ارزش‌گذاری کمتری را در حین جمع‌آوری سرمایه دارند. کووو می‌گوید که کاهش رتبه اعتباری اسرائیل در حال حاضر نشان‌دهنده نگرانی سرمایه‌گذاران خارجی در مورد آینده اقتصاد اسرائیل است. خردآمده امسال روتیزر گزارش کرد که مقامات فرانسوی اعلام کردند شرکت‌های دفاعی اسرائیل از حضور در نمایشگاه Euroatory ۲۰۲۴، نمایشگاه بین‌المللی امنیت دفاع زمینی و هوایی منع شده‌اند، زیرا «با توجه به اینکه رئیس‌جمهور فرانسه خواستار توقف عملیات ارتش اسرائیل در رفح است شرایط برای میزبانی شرکت‌های اسرائیلی در نمایشگاه پاریس دیگر مناسب نیست». براساس گزارش فرانس ۲۴، هفتادوچهار شرکت اسرائیلی قرار بود از ۲۱ ژوئن در این رویداد حضور داشته باشند و شرکت گوگس اعلام کرده بود که حدود ۱۰ شرکت اسرائیلی قرار بود در این نمایشگاه سلاح به نمایش بگذارند. اما بمباران اردوگاه آوارگان نوار غزه توسط اسرائیل، خشم و اعتراض بین‌المللی و نیز مردم فرانسه را برانگیخته است. مقامات اسرائیلی اذعان کرده‌اند که بسیاری از شرکت‌هایشان با آنچه این مقامات به آن عنوان «پایکوت آرام» داده‌اند، مواجه هستند. شرکت‌های بین‌المللی ترجیح می‌دهند با شرکت‌های اسرائیلی کار نکنند یا در آنها سرمایه‌گذاری نکنند، زیرا، همانطور که اسرائیل خود اعتراف کرده، وقتی می‌توانند شرکت فناوری دیگری را انتخاب کنند، ولو اینکه این شرکت چندان هم شرکت توسعه‌یافته‌ای نباشد، اما باز هم به دردمر همکاری با شرکت‌های اسرائیلی و واکنش‌های بین‌المللی که با آن مواجه می‌شوند نمی‌ارزد. کارشناسان